

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«11» вересня 2018 року

№ 60/32-рк/к

м. Київ

ТОВ «Фармавіта»

провулок 1-й Сінний, буд. 4,
м. Житомир, 10029

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, усунення причин виникнення порушення і умов, що йому сприяють

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.05.2018 № 13-01/281 Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснює дослідження стосовно наявності в діях суб'єктів господарювання ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення аптечними закладами інформації, зокрема «Соціальна аптека», «Оптові ціни», «Економ Аптека», «опт торг», «Аптека найкращих цін», «проверь лучшую цену», «Копейка Цены как в Интернете», «Аптечний пункт соціальний для всіх» «Низькі ціни* гарантія якості», «Аптека отличных цен» тощо.

Так, у ході здійснення зазначеного дослідження Відділенням встановлено наступне.

Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Фармавіта» (надалі - ТОВ «Фармавіта», Товариство) є юридичною особою, зареєстрованою Виконавчим комітетом Житомирської міської ради Житомирської області 12.10.1999, ідентифікаційний код юридичної особи – 30483366. Місцезнаходження юридичної особи 10029, м. Житомир, провулок 1-й Сінний, буд. 4.

Основним видом діяльності Товариства за КВЕД 2010 є:

- 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах.

Таким чином, Товариство у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Пунктом 3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929, дія яких поширюється на всіх суб'єктів господарювання, зокрема на зареєстрованих в установленому законодавством порядку юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичних осіб – підприємців, які провадять господарську діяльність з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), визначено терміни, що вживаються у цих Ліцензійних умовах, зокрема:

- аптека – заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами;

- аптечний пункт – структурний підрозділ аптеки, який створюється у лікувально-профілактичних закладах та функціонує разом з аптекою відповідно до Ліцензійних умов, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі;

- аптечний склад (база) – заклад охорони здоров'я, основне завдання якого полягає в забезпеченні лікарськими засобами інших суб'єктів оптової або роздрібною торгівлі, закладів охорони здоров'я та виробників лікарських засобів шляхом здійснення ним оптової торгівлі;

- аптечні заклади – аптечні склади (бази), аптеки та їх структурні підрозділи.

За інформацією, розміщеною в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, Товариство здійснює діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами та виробами медичного призначення через мережу аптечних закладів, які йому належать, зокрема:

Назва аптечного закладу	Адреса аптечного закладу
Аптека №4	м. Житомир, вул. Шевченка, 16
Аптека №5	м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 95
Аптека №6	Житомирська обл., м. Радомишль, вул. Велика Житомирська, 8а
Аптека №7	м. Житомир, вул. Л.Українки, 14
Аптека №10	м. Житомир, вул. Вітрука, 15
Аптека №11	м. Житомир, вул. Бориса Тена, 82
Аптека №12	м. Житомир, вул. Івана Сльоти, 49В
Аптека №13	м. Житомир, вул. Вітрука, 51
Аптека №1	м. Житомир, вул. Київська, 52
Аптека №2	м. Житомир, вул. Покровська, 131-а
Аптека №14	м. Житомир, вул. Перемоги, 12

Так, у ході здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, встановлено, що ТОВ «Фармавіта» на фасадах аптечних закладів розміщує інформацію «1 Соціальна аптека», «Перевір кращу ціну». При цьому, зазначена інформація може сприйматися покупцями, як інформування про цінову політику, стимулювати їх до здійснення покупки саме в аптечних закладах Товариства, та може призвести до введення в оману споживачів шляхом створення у них хибного уявлення про рівень цін на лікарські засоби та виробу медичного призначення в аптеках Товариства, порівняно із цінами на аналогічні товари в аптечних закладах конкурентів останнього. Тому, такі дії ТОВ «Фармавіта» можуть надавати переваги останньому перед іншими суб'єктами господарювання на ринку реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Пунктом 161 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 визначено, що на фасаді будівлі, в якій розміщується аптечний заклад, установлюється вивіска із зазначенням виду закладу, на видному місці перед входом до аптечного закладу розміщується інформація про найменування ліцензіата, режим роботи аптечного закладу.

На вивісці та зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу дозволяється, крім використання позначення виду аптечного закладу, розміщувати найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знака для товарів і послуг (логотипа), який належить ліцензіату на законних підставах, за умови, що найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знак для товарів та послуг (логотип) не містить:

- вказівки щодо рівня або іншої ознаки цін, яка може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому закладі;

- інформації, що може вводити споживача в оману, про орієнтованість аптечного закладу на обслуговування певних соціальних груп населення;

- порівняння з іншими аптечними закладами.

Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 здійснює Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

В своїй діяльності Антимонопольний комітет України взаємодіє з іншими державними органами та інформує органи державної влади про виявленні порушення законодавства.

Відповідно до пункту 14 статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» голова територіального відділення Антимонопольного комітету України має зокрема, повноваження вносити до органів виконавчої влади обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції.

Розміщення на фасадах аптечних закладів ТОВ «Фармавіта» інформації «1 Соціальна аптека», «Перевір кращу ціну» може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у відповідному закладі, та свідчить про те, що суб'єктом господарювання порушується пункт 161 Ліцензійних умов, оскільки зазначена інформація, що розміщується на фасадах та/або зовнішніх рекламних конструкціях аптечних закладів Підприємства вказує на рівень цін.

Так, Відділенням було проведено опитування потенційних покупців лікарських засобів, в ході якого опитано 100 споживачів різних вікових (від 17 до 84 років) та гендерних груп. За результатами опитування встановлено наступне.

66% респондентів, вважає, що інформація «Соціальна аптека», яка розміщується на фасадах аптечних закладів вказує на **рівень цін**.

75 % опитаних здійснили б покупки саме в аптечному закладі, на фасаді якого розміщується інформація, зокрема «Соціальна аптека».

Переважна більшість респондентів (75%) зазначили, що інформація, розміщена на фасаді аптечного закладу, зокрема «Соціальна аптека» впливає на намір споживача придбати лікарські засоби саме в цьому аптечному закладі, а не в інших аптечних закладах, де розміщена лише вивіска «Аптека».

Таким чином, інформація, яка розміщується суб'єктами господарювання на фасадах аптечних закладів, зокрема: «Соціальна аптека», сприймається споживачами як така, що вказує на рівень цін в аптечному закладі та може стимулювати покупців до придбання лікарських засобів саме в цих аптечних закладах, а не в інших аптечних закладах на фасадах, яких розміщено лише вивіску «Аптека».

Отже, розміщення на фасадах та зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Товариства, а також у зовнішній рекламі інформації «1 Соціальна аптека», «Перевір кращу ціну» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може стимулювати споживачів (покупців) до здійснення покупки саме в аптечних закладах ТОВ «Фармавіта» та такі дії Товариства є проявом недобросовісної конкуренції, що полягає у поширенні інформації, яка вводить в оману, та може вплинути на наміри споживачів (покупців) щодо придбання лікарських засобів в аптечних закладах цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» зовнішня реклама - це реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг; недобросовісна реклама – це реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.

Навіть за умови відповідності змісту реклами вимогам частини 3 статті 8 Закону України «Про рекламу», зазначена реклама може бути визначена як недобросовісна.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про рекламу», недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа. Рішення щодо

визнання реклами недобросовісною приймають державні органи, визначені статтею 26 цього Закону.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про рекламу», контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень, зокрема Антимонопольний комітет України - щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції. Крім того, відповідний орган державної влади має право вимагати від рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами усунення виявлених порушень вимог законодавства, приймати рішення про визнання реклами недобросовісною.

Статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», визначено, що поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Отже, поширення на зовнішніх поверхнях будинків (фасадах) аптечних закладів ТОВ «Фармавіта» та/або у зовнішній рекламі інформації «1 Соціальна аптека», «Перевір кращу ціну» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому закладі та, відповідно надавати Товариству неправомірних переваг у конкуренції, зокрема, ТОВ «Фармавіта» може посилити свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неповної, неточної інформації про особливості реалізації товарів в аптечних закладах Товариства.

Таким чином, дії ТОВ «Фармавіта», які полягають у поширенні інформації, що має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «1 Соціальна аптека», «Перевір кращу ціну» у зовнішньому оформленні аптечних закладів Товариства, містять ознаки порушення передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: поширення суб'єктом господарювання неповних, неточних відомостей, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме в цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Товариству з обмеженою відповідальністю фірма «Фармавіта» (код ЄДРПОУ 30483366) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення інформації, яка має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «1 Соціальна аптека», «Перевір кращу ціну» на фасадах (зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Товариства, шляхом приведення зовнішнього оформлення всіх аптечних закладів ТОВ «Фармавіта» у відповідність до вимог законодавства, а також усунути причини виникнення порушення і умов, що йому сприяють.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати розгляду рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня їх отримання із наданням підтвердних документів і матеріалів (фото тощо) фасадів аптечних закладів, які належать Товариству (11 аптечних закладів згідно з даними, які містяться в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами) із зазначенням номера, адреси аптечного закладу.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький